

Карауланова Н. О.

студентка 5 курсу групи ЮІ-351м

юридичного факультету СХУ ім. В. Даля.

Науковий керівник: к.ю.н. доцент Татаренко Г. В.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Сучасна соціокультурна ситуація вимагає формування й розвитку у молоді якостей ініціативного, самостійного суб'єкта, здатного творчо та активно будувати свої відносини в різних сферах життєдіяльності, усвідомлювати та відстоювати власні права й обов'язки, тому надання їм ширших прав допоможе у подальшому житті.

Студенти – молоді люди, віком, переважно, від 16 до 23 років. Саме у цьому віці люди мають не тільки багато ідей, а вже володіють силою та знаннями задля їх реалізації.

Студентство – ланка суспільства, яка може стати рушійною силою в нашій країні. Нажаль, більшість дорослих людей, яка мала амбіції змінити нашу державу, з віком опікується тільки власним добробутом. Якщо надавати молоді достатньо прав та можливостей, то вже за короткий відрізок часу можна буде побачити, як молоді люди починають шукати способи для реалізації своїх проєктів. Звісно, не всі студенти мають бажання та досвід, але якщо їх зібрати разом – це дасть результати. Об'єднання студентів можуть бути представлені органами студентського самоврядування. У кожному університеті вони можуть називатися по-різному (сенат, парламент, старостат, студентська навчальна (наукова) частина, ради тощо) та можуть мати різну структуру (більш розширену з студентськими деканатами, або просту з заступниками за сферами діяльності).

Студентське самоврядування (надалі СС) – самостійна студентська діяльність, яка направлена на реалізацію прав управління вищими навчальними закладами (надалі ВНЗ). Функції студентського самоврядування регулюються:

1. Законом України «Про вищу освіту» (ст. ст. 37, 38);
2. Постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. № 1074 «Про затвердження Положення про державний вищий навчальний заклад» (п. п. 37, 38, 49-57);

3. Наказом Міністерства освіти і науки України від 15 листопада 2007 р. № 1010 «Про затвердження Примірного положення про студентське самоврядування у вищих навчальних закладах України»[2].

На рівні вищих навчальних закладів функції закріплені:

1. Статутом ВНЗ
2. Положенням про студентське самоврядування ВНЗ
3. Актами студентського самоврядування, прийнятими у відповідності до законодавства України та наведених вище документів.

До складу СС можуть входити всі студенти ВНЗ. Найвищим органом студентського самоврядування є студентська рада – вибірний орган СС, що представляє інтереси більшості та здійснює дії відображаючи їх погляди.

Великою проблемою для створення органів СС в Україні, у повному розумінні, є спадщина, яку залишив після себе Радянський Союз, десамоврядування було представлене студентськими профспілками. Основними функціями цих організацій було не покращення життя студентів, а про відстоювання їх прав не можна і казати, а розповсюдження ідей партії та залучення молоді до праці задля великої держави.

Наразі ми маємо те, що основна частина керівництва ВНЗ – це люди, які жили у той час. Консервативність їх поглядів та відсутність чіткого механізму, традицій взаємодій та співпраці та небажання втрати впливу стає перепоною до розвитку СС.

У зарубіжних країнах всього світу вже багато років існує практика надання студентам широких повноважень. Це не тільки допомагає студентам у самореалізації, а й знімає з керівництва ВНЗ значну кількість обов'язків. Згідно до ст. 38 п.3 ЗУ «Про вищу освіту» СС може:

- проводять організаційні, наукові, культурно-масові, спортивні, оздоровчі та інші заходи;
- розпоряджаються коштами та іншим майном, що знаходяться на їхньому балансі та банківських рахунках

За погодженням з органом студентського самоврядування у вищому навчальному закладі приймається рішення про:

- відрахування осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, та їх поновлення на навчання;
- переведення осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі за державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб;

- переведення осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, на навчання за державним замовленням;
- призначення заступника декана, проректора, які відповідають за роботу із студентами;
- поселення осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, в гуртожиток і виселення з гуртожитку;
- затвердження рішень з питань студентських містечок та гуртожитків для проживання осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі [1].

Як ми можемо побачити, самоврядування у ВНЗ нашої країни спрямоване тільки на проведення спортивних та культурних заходів. Таке зневажливе ставлення до прав СС можна пояснити небажанням самих студентів відстоювати свої права, недостатньою проінформованістю та недостатнім контролем з боку держави. Актив студентів найчастіше представлений людьми, яких обрало керівництво ВНЗ. Звісно, таке становище може бути зручним, як для адміністрації (повний контроль за всіма сферами життя), так і для студентів (заохочення у вигляді добрих оцінок та ін..). Але такий шлях не може привести до якісних змін.

Найчастіше адміністрація ВНЗ ігнорує те, що СС повинне впливати на більшість сфер життя студентів. Відрахування та переведення студентів проводиться без згоди голови СС. Для прикладу ігнорування, можна вказати те, що на документах на відрахування та переведення осіб більшості ВНЗ навіть немає місця для підпису голови СС.

У п. 6 ст. 38 вказується, що фінансовою основою студентського самоврядування є кошти, визначені Вченою радою вищого навчального закладу в розмірі не менше 0,5 відсотка коштів спеціального фонду відповідного вищого навчального закладу.

Спеціальний фонд університету формується за рахунок:

- коштів, одержаних за підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації фахівців, надання додаткових освітніх послуг, згідно з укладеними договорами з юридичними й фізичними особами;
- доходів від здачі в оренду приміщень, обладнання;
- безоплатних та благодійних внесків юридичних і фізичних осіб, у тому числі з інших держав;
- надходжень за виконання договірної тематики за договорами з підприємствами, установами, організаціями й фізичними особами;

- доходів від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень.

Для того, щоб студенти отримували кошти вони повинні мати власний рахунок. Для цього органи СС повинні бути зареєстровані як юридична особа (громадська організація). Процес створення та реєстрації є дуже клопітким, тому ВНЗ найчастіше від цього відмовляються.

Виходячи з цього, при недостатньому фінансуванні СС втрачає можливість реалізовувати, або реалізовувати не в повному обсязі свої функції.

Отже, питання розвитку та функціонування студентського самоврядування стоїть дуже гостро в нашій країні. Одним з засобів вирішення існуючих проблем, на нашу думку, є посилення контролю з боку держави за виконанням власних постанов та більш детальне роз'яснення деяких постанов щодо механізму їх реалізації.

Література:

1. Про вищу освіту: Закон України від 17.01.2002 р. №2984-III// Відомості Верховної Ради. – 2002 №20. ст.38
2. Міністерство освіти і науки. Наказ № 1010 від 15 листопада 2007 року «Про затвердження Примірних положень про студентське самоврядування у вищих навчальних закладах України» // Електронний ресурс: Режим доступу http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/3141/

Соболева О. О.,

студентка 5 курсу, групи ЮІ – 154м

Юридичного факультету СНУ ім. В. Даля.

Науковий керівник: д.ю.н. професор Андрій В. М.

ЄВРОПЕЙСЬКІ ТРУДОВІ СТАНДАРТИ: ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ У ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

Становлення України як демократичної, правової та економічно розвиненої держави практично неможливо без урахування світового досвіду, діяльності міжнародних організацій.

Так, Україна, під час вступу до Ради Європи, взяла до виконання низку зобов'язань, наведених у Висновку Парламентської асамблеї Ради Європи № 190 (1995 р.). До цих